

孔子曰：「侍於君子有三愆：言未及之而言謂之躁，言及之而不言謂之隱，未見顏色而言謂之瞽。」

Konfucjusz powiedział: „Istnieją trzy błędy, które łatwo można popełnić przed obliczem władcy. Przemówić, zanim uczyni to władca, oznacza [zbytnią] gwałtowność; nie przemówić, gdy nadszedł właściwy moment, oznacza [zbytnią] skrytość; przemówić, nie obserwując wyrazu twarzy władcy, oznacza ślepotę”.

(*Analekta*, XVI.6)

Streszczenie

Praca jest rekonstrukcją modelu organizacyjnego społeczeństwa chińskiego ze szczególnym uwzględnieniem wzorów kształtowania relacji społecznych. Punkt wyjścia dla owej rekonstrukcji stanowi opis wzorca chińskiego *self*, na którego bazie kształtują się tożsamości jednostek. W tym celu autorzy omówili najważniejsze pojęcia etyki konfucjańskiej, zasady mechanizmu wymiany społecznej, a także inne terminy mające wpływ na normy zachowań, sposób postrzegania świata oraz podstawowe strategie komunikacyjne. Na tak zarysowanej matrycy kulturowej została opisana chińska twarz *lian* 臉 (twarz moralna) i *mian* 面 (twarz społeczna) – koncepcja centralna z perspektywy zinternalizowanej kontroli społecznej, najważniejsza symboliczna wartość chroniona i budowana przez osoby działające w przestrzeni ról oraz więzi społecznych. Wskazywanie różnic pomiędzy chińskim a zachodnim modelem posłużyło natomiast lepszemu zrozumieniu obydwu społeczeństw.

Lian and Mian – the Concept of Confucian Face in the Perspective of Chinese Relative self